U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců Mgr. Daniely Zemanové a Mgr. Davida Hipšra v právní věci **žalobkyně: ZIP o.p.s.**, se sídlem Tomanova 3 - 5, Plzeň, zast. JUDr. Miloslavou Wipplingerovou, advokátkou se sídlem Pražská 45, Plzeň, proti **žalované: Akademie věd České republiky**, se sídlem Národní 1009/3, Praha 1, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 4. 4. 2011, č. j. 8 A 37/2011 - 33, o námitce podjatosti vznesené vůči soudci Nejvyššího správního soudu JUDr. Karlovi Šimkovi,

takto:

Soudce Nejvyššího správního soudu JUDr. Karel Šimka **není vyloučen** z projednávání a rozhodování věci vedené u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. 7 As 99/2011.

Odůvodnění:

Žalobkyně ve věci vedené u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. 7 As 99/2011 podala námitku podjatosti proti soudci Nejvyššího správního soudu JUDr. Karlovi Šimkovi, kterou odůvodnila tak, že jmenovaný soudce působil v Grantové agentuře Akademie věd České republiky a vzhledem k tomuto svému poměru k žalované je vyloučen z projednávání věci.

Ve svém vyjádření k námitce podjatosti JUDr. Karel Šimka uvedl, že v letech 2006 - 2009 působil jako zvolený člen Oborové rady č. 7 Grantové agentury Akademie věd České republiky. Šlo o radu pro oblast sociálních a ekonomických věd a jeho činnost spočívala v zajištění posouzení grantových projektů v uvedených oborech. Dle vyjádření JUDr. Karla Šimky se jednalo o činnost z hlediska časového marginální, vykonávanou vedle funkce soudce a honorovanou částkami z hlediska jeho celkového příjmu zcela nepatrnými. S Akademií věd České republiky jako

takovou jinak neudržuje žádné bližší styky a subjektivně se necítí být podjatým, objektivní posouzení podjatosti potom nechává příslušnému senátu zdejšího soudu.

Námitka podjatosti soudce není důvodná.

Podle § 8 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s."), jsou soudci vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Vyloučeni jsou též soudci, kteří se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení. Důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech. Dle § 8 odst. 5 s. ř. s. může podjatost soudce navrhnout účastník řízení nebo osoba zúčastněná na řízení, přičemž o vyloučení soudce po vyjádření námitkou dotčeného soudce rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Rozhodnutí o vyloučení soudce z důvodů uvedených v § 8 s. ř. s. představuje výjimku z ústavní zásady, podle níž nikdo nesmí být odňat svému zákonnému soudci s tím, že příslušnost soudu i soudce stanoví zákon (čl. 38 odst. 1 Listiny základních práv a svobod). Tak jak zákon tuto příslušnost stanovil, je tato zásadně dána, a postup, kterým je věc odnímána příslušnému soudci a přikázána soudci jinému, je nutno chápat jako postup výjimečný. Vzhledem k tomu lze vyloučit soudce z projednávání a rozhodnutí přidělené věci jen vskutku výjimečně a z opravdu závažných důvodů, které mu reálně brání rozhodnout v souladu se zákonem nezaujatě a spravedlivě. Ústavní soud v nálezu ze dne 27. 10. 2004, sp. zn. I. ÚS 370/04 (N 159/35 SbNU 181; dostupné z http://nalus.usoud.cz), uvedl, že *„nestrannost soudce je především subjektivní kategorií, vyjadřující vnitřní psychický vztah soudce k projednávané věci v širším smyslu (zahrnuje vztah k předmětu řízení, účastníkům řízení, jejich právním zástupcům atd.), o níž je schopen relativně přesně referovat toliko soudce sám. Pouze takto úzce pojímaná kategorie nestrannosti soudce by však v praxi stěží nalezla uplatnění vzhledem k obtížné objektivní přezkoumatelnosti vnitřního rozpoložení soudce. Kategorii nestrannosti je proto třeba vnímat šíře, tedy i v rovině objektivní. Za objektivní ovšem nelze považovat to, jak se nestrannost soudce pouze subjektivně jeví vnějšímu pozorovateli (účastníkovi řízení), nýbrž to, zda reálně neexistují okolnosti, které by mohly objektivně vést k legitimním pochybnostem o tom, že soudce má k věci určitý, nikoliv nezaujatý vztah.Ústavní soud k tomu již v minulosti judikoval na straně jedné, že vyloučení soudce z projednávání a rozhodování věci má být založeno nikoliv na skutečně prokázané podjatosti, ale již tehdy, jestliže lze mít pochybnost o jeho nepodjatosti (srov. sp. zn. I. ÚS 167/94, Sbírka nálezů a usnesení Ústavního soudu, svazek 6, nález č. 127, str. 429), na druhé straně však vyslovil, že subjektivní hledisko účastníků řízení o podjatosti může být podnětem k jejímu zkoumání; rozhodování o této otázce se však musí dít výlučně na základě hlediska objektivního. To znamená, že otázka podjatosti nemůže být postavena nikdy zcela najisto; nelze ovšem vycházet pouze ze subjektivních pochybností osob zúčastněných na*

řízení, nýbrž i z právního rozboru skutečností, které k těmto pochybnostem vedou (srov. sp. zn. II. ÚS 105/01, Sbírka nálezů a usnesení Ústavního soudu, svazek 23, nález č. 98, str. 11).“

Žalobkyně spatřuje důvod vyloučení soudce v jeho vztahu k žalované Akademii věd České republiky s poukazem na jeho působení v Grantové agentuře Akademie věd České republiky. Pouze taková skutečnost sama o sobě nemůže založit pochybnosti o podjatosti soudce ve vztahu k rozhodování o kasační stížnosti proti rozhodnutí městského soudu o žalobě směřující proti aktu Akademie věd České republiky. Pouhé bývalé členství soudce v Grantové agentuře Akademie věd České republiky, k němuž nepřistupují žádné další okolnosti, z nichž by mohly plynout pochybnosti o nepodjatosti, nekonstituuje natolik intenzivní vztah k Akademii věd České republiky, která vystupuje jako účastník v řízení o kasační stížnosti, který by odůvodňoval vyloučení takového soudce pro podjatost. Ze samotného faktu bývalého členství v orgánu žalobkyně totiž nelze usuzovat na osobní sympatie či antipatie, případně jiný osobní vztah k žalobkyni, který by byl na překážku nestrannému rozhodnutí. V této souvislosti je třeba také zmínit, že působení JUDr. Karla Šimky v Grantové agentuře Akademie věd České republiky skončilo v roce 2009, od ukončení jeho členství v této agentuře tak již uplynul delší časový interval, což také oslabuje intenzitu vazby k žalobkyni. Dále není bez významu, že soudce JUDr. Karel Šimka, jenž nyní čelí námitce podjatosti, působil v Grantové agentuře Akademie věd České republiky, přičemž před městským soudem napadeným aktem Akademie věd České republiky je výpověď dohody o rozsahu a podmínkách provádění archeologických výzkumů uzavřené na základě § 21 odst. 2 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů. Právě zmíněná výpověď se tak jakkoli nedotýká poskytování grantů a ze spisového materiálu ani z námitky podjatosti není možno vysledovat žádnou souvztažnost Grantové agentury Akademie věd České republiky, jejímž členem JUDr. Karel Šimka v minulosti byl, k této výpovědi.

Jak již Nejvyšší správní soud vyslovil ve svém usnesení ze dne 29. 4. 2003, č. j. Nao 19/2003 - 16 (dostupné z www.nssoud.cz), podjatost soudce zasahuje do principu nezávislosti soudce. Institut soudce vychází z premisy nezaujatosti a nestrannosti a jako takový tvoří pilíř demokratické společnosti. Proto vyloučit soudce z projednávání a rozhodnutí věci postupem podle § 8 odst. 1 s. ř. s. lze jen výjimečně a ze skutečně závažných důvodů. V nyní projednávané věci s ohledem na shora uvedené neshledal devátý senát Nejvyššího správního soudu v bývalém členství JUDr. Karla Šimky v Grantové agentuře Akademie věd České republiky takové výjimečné a skutečně závažné důvody, pro které by měl být vyloučen z projednávání věci vedené u zdejšího soudu pod sp. zn. 7 As 99/2011.

Na základě výše uvedeného pak Nejvyšší správní soud rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto usnesení.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 6. října 2011

JUDr. Radan Malík
předseda senátu